

На основу члана 32. став 1. тачка 6. Закона о локалној самоуправи („Сл. гласник РС“ број: 129/2007, 83/2014-др. Закони, 101/2016-др. Закони, 47/2018 и 111/2021 – др. закон), члана 39. став 1. тачка 6. Статута Општине Ковин („Сл. лист општине Ковин број: 1/2019, 10/2019-исправка, 6/2023 и 18/2023), Стратегије за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период од 2022. до 2030. године („Службени гласник РС“, број 23/22) и Националних акционих планова за образовање, запошљавање, становање и здравствену и социјалну заштиту Рома

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ КОВИН, на седници одржаној дана 24.6.2025. године, доноси

ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ПОЛОЖАЈА РОМА И РОМКИЊА НА ТЕРИТОРИЈИ ОПШТИНЕ КОВИН ЗА ПЕРИОД 2025-2027. ГОДИНЕ

У В О Д:

„АКЦИОНИ ПЛАН СЕ ДЕФИНИШЕ КАО ИДЕНТИФИКАЦИЈА СПЕЦИФИЧНИХ ПРОБЛЕМА У ЗАЈЕДНИЦИ И ПРИМЕНА ИНТЕРВЕНЦИЈА И АКЦИЈА КОЈЕ МОГУ ДА ДОВЕДУ ДО ПРОМЕНА”

Локални акциони план за унапређење положаја Рома и Ромкиња на територији општине Ковин (у даљем тексту: ЛАП), представља низ мера и активности које за крајњи циљ имају унапређење положаја ромске националне мањине у општини Ковин. Основни циљ ЛАП-а јесте, унапређење положаја Рома и Ромкиња, као и смањивање неприхватљивих разлика између Рома и Ромкиња и осталог дела становништва.

Поред одређених приоритетних области (образовање, запошљавање, становање, здравствена и социјална заштита), посебна пажња је посвећена смањењу сиромаштва, а основни принцип је и укључивање представника ромске заједнице, мобилног тима који доприноси и помаже унапређењу Рома и Ромкиња. У току је декада Рома 2016-2025. године, која се базира на унапређењу Рома и Ромкиња кроз четири наведене области и то: образовање, запошљавање, становање, здравствене и социјалне заштите. Локалним акционим планом за 2025-2027. године, Општина Ковин је обезбедила средства у износу од 25.750.000,00 динара.

У протеклом периоду постигнути су одређени резултати у вези са трајним унапређењем положаја Рома и Ромкиња – омогућен је накнадни упис чињенице рођења, лица која нису уписана у матичну књигу рођених и прописан је поступак за остваривање тог права; повећан је обухват ромске деце у основном образовању и установљене су афирмативне мере приликом уписа ученика и студената ромске националности у средње школе и на факултете; побољшан је приступ остваривања појединих права због увођења представника Рома и Ромкиња у процес остваривања јавних политика (педагошки асистенти, здравствене медијаторке, координатори за ромска питања). Упркос томе, главне препреке за социјално-економску интеграцију Рома и Ромкиња, нису отклоњене и није створен потпун нормативни основ за спровођење дугорочних мера смањивања сиромаштва и остваривања суштинске једнакости грађана и грађанки ромске националности, што су били циљеви „Стратегије за унапређивање положаја Рома”.

Због тога је основни разлог за доношење Стратегије стварање услова за њихову социјалну укљученост – смањење сиромаштва и сузбијање дискриминације Рома и Ромкиња, односно стварање услова за пун приступ остваривању људских права лица ромске националности. Влада је донела Стратегију за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период од 2022. до 2030. године. За спровођење Стратегије неопходно је да се:

- Успоставе механизми за спровођење, планирање, праћење и унапређење усвојених мера и активности;

- Развију капацитети и одговорност органа државне управе и локалне самоуправе да се ефикасно старају о остваривању и заштити права лица ромске националности;

- Обезбеде средства у буџету Републике Србије, буџетима јединица локалне самоуправе, као и код међународних развојних партнера који делују у Републици Србији;

- Делотворно укључе представници ромске заједнице у поступке осмишљавања и спровођења стратешких мера и остваривања гарантованих људских права на рад, становање, образовање, здравствену и социјалну заштиту.

Битни предуслови за унапређивање положаја Рома и Ромкиња, а тиме и њихове успешне интеграције, чине управо област образовања, запошљавања, становања, здравствене и социјалне заштите припадника Ромске националне заједнице.

Овај докуменат дефинише основне правце деловања општине Ковин у области унапређења економског положаја Рома и Ромкиња преко побољшања њиховог образовног статуса, стицања одговарајућих квалификација, бољег положаја на тржишту рада, али и обезбеђивања задовољавајућих хигијенско здравствених и социјалних услова живота за припаднике Ромске популације.

Локални акциони план за унапређење положаја Рома и Ромкиња на територији општине Ковин за период од 2025. до 2027. године, представља документ који је урадио радни тим који су чинили представници Општинске управе, представник из Националне службе за запошљавање, педагошки асистент, представник Центра за социјални рад Ковин и координатор за ромска питања.

1. Слађана Ђириковачки, руководилац Одељења за друштвене делатности и послове локалног економског развоја у Општинској управи Ковин, координатор рада Радног тима и особа за контакт са представницима Тима за социјално укључивање и смањење сиромаштва Владе Републике Србије

2. Милина Буда, педагошки асистент, ОШ „Бора Радић“ Баваниште

3. Милица Адамов, представник Центра за социјални рад

4. Пирошка Келемен, саветник у Националној служби за запошљавање Ковин

5. Весна Новаков, ромски координатор Ковин

6. Никола Митић, запослен у Општинској управи Ковин у Одељењу за друштвене делатности и послове локалног економског развоја, у звању млађи саветник, на пословима заштите и остваривање личних и колективних права, избеглих, прогнаних и расељених лица и пословима борачко-инвалидске заштите

7. Стојанка Тасић, запослена у Општинској управи Ковин

8. Биљана Филиповић, запослена у Општинској управи Ковин у Одељењу за друштвене делатности и послове локалног економског развоја, у звању саветник, на пословима праћења здравствене и социјалне заштите и финансирања јавних служби.

Буџетом општине Ковин за 2024. годину обезбеђено је укупно 5.370.000,00 динара за реализацију Локалног акционог плана за унапређење положаја Рома и Ромкиња на територији општине Ковин. Средства су распоређена по следећим приоритетним областима:

- Унапређење образовања Рома и Ромкиња: 970.000,00 динара
- Унапређење становања Рома и Ромкиња: 4.000.000,00 динара
- Унапређење здравствене и социјалне заштите Рома и Ромкиња: 400.000,00 динара

У оквиру Унапређења образовања Рома и Ромкиња набављен је школски прибор за 200 ученика ромске националности и додељена је спортска опрема за 50 ученика.

Код Унапређења становања Рома и Ромкиња подељен је грађевински материјал за шест корисника, постављена ПВЦ столарија код 21 домаћинства и обезбеђено је пет прикључака на водоводну мрежу и један прикључак на гасну мрежу.

Што се тиче Унапређења здравствене и социјалне заштите Рома и Ромкиња пружена је помоћ за куповину лекова за 18 лица.

РЕЗИМЕ:

Основа за израду ЛАП-а за унапређење положаја Рома и Ромкиња на територији општине Ковин је Стратегија за социјално укључивање Рома и Ромкиња у Републици Србији за период 2022-2030. године.

ЛАП као званични документ општине дефинише правце деловања општине Ковин у области унапређења процеса образовања, запошљавања, становања, здравствене и социјалне заштите Рома и Ромкиња, конкретне мере и активности којима би се побољшао садашњи неповољан положај у ове четири области, као и јасне механизме помоћу којих се може пратити остваривање постављених циљева.

ЦИЉЕВИ:

- Локалног акционог плана за унапређење **образовања** Рома и Ромкиња у општини Ковин је:

1. Потпун обухват деце, ученика ромске националности у образовни систем.
2. Неговање културног идентитета ромске заједнице и интеграција у друштвене заједнице.

- Локалног акционог плана за унапређење **запошљавања** Рома и Ромкиња у општини Ковин је:

1. Унапређење личних вештина, а у циљу повећања запошљивости.

- Локалног акционог плана за унапређивање **становања** Рома и Ромкиња у општини Ковин је:

1. Унапређење услова становања ромских породица.

- Локалног акционог плана за унапређење **здравствене и социјалне заштите** Рома и Ромкиња у општини Ковин је:

1. Побољшање приступа здравственим и социјалним услугама за Роме и Ромкиње, као и повећање свести о њиховим правима.

Општина Ковин препознаје проблеме ромске популације, нарочито деце и у складу с могућностима даје сваку врсту подршке и помоћи да се превазиђу или бар умање. Обзиром да смо сиромашна општина, са великим бројем незапослених, посебна пажња се поклања питањима социјалне заштите целокупног становништва, као и ромског.

Општина подржава напоре државе у вези са образовном и сваком другом инклузијом Рома и Ромкиња, али обзиром на опште и све веће сиромаштво принуђена је да расположива средства користи за ублажавање егзистенцијалних проблема.

Локални акциони план за унапређење положаја Рома и Ромкиња на територији општине Ковин је кључни документи којим ће се општина спремније укључити у реформе у области решавања проблема ромске популације, развити нове механизме сарадње између кључних актера и самим тим допринети побољшању квалитета живота Рома и Ромкиња.

Општина Ковин је формирањем радног тима за израду ЛАП-а и постављеним задацима пред исти препознала потребу планирања у области образовања, запошљавања, становања, здравствене и социјалне заштите Рома и Ромкиња.

Израдом акционог плана стварају се могућности унапређења положаја Рома и Ромкиња, у складу са идентификованим потребама корисника, на основу доброг познавања и дефинисања приоритетних потреба. С обзиром на ограничена буџетска средства којима општина располаже, потребно је јасно и прецизно утврдити приоритете деловања и усмерити активности ка дефинисаним мерама. Акциони план је направљен према актуелним подацима и приоритетима, који су дефинисани у времену његовог доношења, али у његовој реализацији могуће је мењати поједине сегменте и прилагођавати их потребама грађана, јер акциони план представља развојни документ.

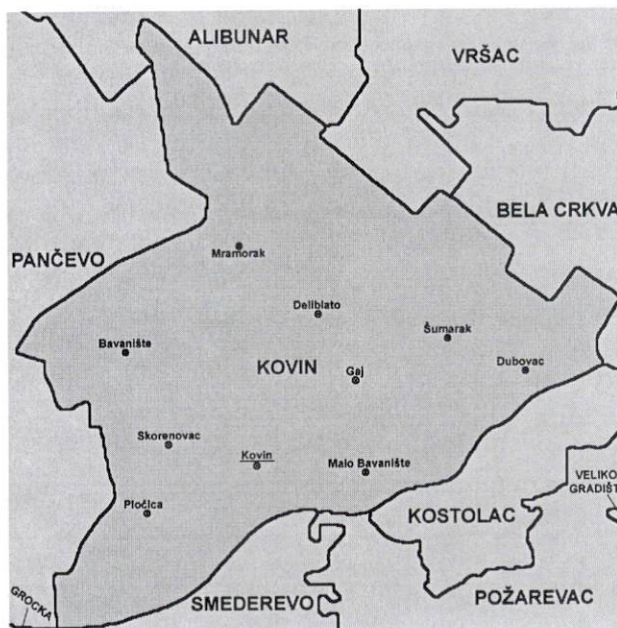
ПОСТОЈЕЋЕ СТАЊЕ (предуслови за израду ЛАП-а): ОПШТЕ ИНФОРМАЦИЈЕ О ОПШТИНИ КОВИН

Ковин је административни, културни, политички и привредни центар општине Ковин, која се простире на 725 километара квадратних и на којој живи 28.141 становник различитог етничког састава, што је карактеристика за цео јужни Банат.

Ковинска општина захвата 3,37% територије АП Војводине што је ставља на осмо место по величини у овој Покрајини. Граничи се општинама: Панчево, Алибунар, Вршац, Бела Црква и Смедерево. У дужини од 50 километара прати ток реке Дунав, а на северу захвата Делиблатску пешчару, која од укупне површине од 29.620 хектара, 63% припада подручју општине Ковин.

Ковинска општина у свом саставу има 10 насељених места: Ковин, Баваниште, Гај, Дубовац, Делиблато, Мраморак, Скореновац, Плочица, Мало Баваниште и Шумарак.

У непосредној близини Ковина налазе се развијени привредни центри и центри друштвеног живота: Београд на 50 км, Панчево на 34 км, Смедерево на 13 км. Саобраћајна повезаност са центрима је добра - друмски саобраћај. Изградњом моста на Дунаву, 1976. године, оживео је друмски саобраћај, с обзиром на знатно скраћење друмске везе са деловима средње и јужне Србије. У непосредној близини Ковина, на путу ка Београду изграђена је аеродромска писта за потребе војске, која представља значајан инфраструктурни објекат. "Дунавац", рукавац Дунава дуг око 1,8 км. који пролази непосредно уз радну зону Ковина, користи се као лука и зимовник који је делимично уређен за ове привредне потребе.

Слика 1.1. Општина Ковин
Kovin Municipality / Opština Kovin

Структура становништва

Према последњем попису из 2022. године, на територији општине Ковин живи 28.141 становник, од којих већину чине: Срби 76,90%, Мађари 6,32%, Румуни 2,79% и Роми 5,30% и још 14 етничких група.

Ковин, центар општине, је и најмногољудније насеље са 11.623 становника док најмање насеље Шумарак са свега 113 становника. У општини Ковин не постоје ромска насеља. Сви становници обухваћени су пописом из 2022. године. По званичном попису у 2022. години, евидентирано је 1.493 становника ромске популације, од тога 723 жена и 770 мушкараца.

Табела 1.1. Национална припадност становништва општине Ковин према попису 2022. г.
(преузето са интернет презентације Општине Ковин)

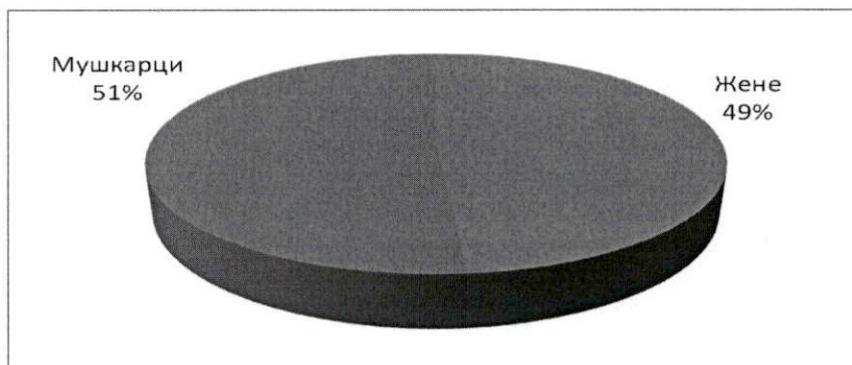
Укупно становника		Укупно	%		Укупно	%
28.141	Срби	21.641	76.90	Румуни	784	2.79
	Мађари	1.778	6.32	Роми	1.493	5.30

Мањине које имају испод 1% у укупном становништву општине, према броју становника: Албанци

(16), Бошњаци (2), Бугари (63), Власи (54), Горанци (7), Југословени (97), Македонци (78), Муслимани (64), Немци (37), Руси (20), Русини (5), Словаци (13), Словенци (26), Украјинци (6), Хрвати (41), Црногорци (40), Остали (162), Нису се изјаснили (632), Регионална припадност (85), Непознато (997), Укупно (2445 - 11.04%)

Графикон 1.1. Национална припадност становништва општине Ковин према попису 2022. г.

Графикон 1.2. Полна структура Ромске популације у Ковину
(подаци преузети са сајта Републичког завода за статистику)

Организације и институције

Становништво је укључено у процес одлучивања, првенствено кроз ангажовање у политичким странкама, удружењима грађана, комерцијалних пољопривредних газдинстава, невладиним организацијама. Такође, националне мањине имају утицај на процес одлучивања, првенствено кроз Савет за националне мањине и удружења (Удружење Рома, Удружење Румуна...).

Општина Ковин сва своја акта објављује на сајту општине www.kovin.rs

Мрежа јавних служби

У самом седишту Општине налази се Општинска управа као административно-технички сервис грађана, Скупштине општине и Председника општине. У оквиру ОУ налази се и пријемна канцеларија као јединствени шалтер за потребе грађана. Извршено је и бежично умрежавање зграде управе са месним канцеларијама по насељеним местима.

Предшколско васпитање и образовање остварује се у ПУ „Наша радост“ Ковин која је основана за територију општине Ковин.

Основно образовање и васпитање реализује се у насељеним местима општине Ковин у 10 основних школа.

Средње образовање и васпитање обавља се у две средње школе и то: Гимназији и средња стручна школа „Бранко Радичевић“ Ковин и Средњој стручна школа „Васа Пелагић“ Ковин.

Центар за социјални рад "Ковин" Ковин има изузетно значајну и одговорну улогу у институционалном систему социјалне заштите. Установа за пружање дневних услуга социјалне заштите „Ласта“ Ковин, основана је ради пружања и развијања услуга социјалне заштите из надлежности локалне самоуправе. Здравствена заштита је организована у оквиру Дома здравља, здравствених станица и амбуланте, које се налазе у Ковину и насељеним местима. У Ковину се налази и Специјална болница за психијатриске болести „Ковин“ Ковин.

Институције културе „Центар за културу Ковин“ и Библиотека „Вук Караџић“ су носиоци културног живота и развоја. У насељеним местима делују културно-уметничка друштва као носиоци културно -уметничког аматеризма и стваралаштва.

Потребе и интереси грађана у области спорта на територији општине Ковин реализују се преко Спортског савеза општине Ковин и Установе за спорт Ковин.

АНАЛИЗА СТАЊА ЦИЉНЕ ГРУПЕ И ЗАКЉУЧЦИ:

Образовање

У општини не постоје ромска насеља, али постоје делови града и села у којима је већи број ромских породица. Већина ромске деце редовно похађају школе. Има деце која постижу одличан и врло добар успех, али је највећи број оних који слабије напредују у учењу и раде по индивидуалним образовним плановима. Проблем који у значајној мери опредељује напредовање ромске деце у школи односи се на предшколски развој ромске деце. Низак материјални, социјални и образовни статус родитеља утиче неповољно на рану когнитивну стимулацију, те ромска деца већ на касном предшколском узрасту почињу да заостају за општом популацијом по графомоторичком и језичком развоју, имају оскудан фонд општих знања, немају изграђен појам броја, перцептивних односа и сл. што у значајној мери неповољно утиче на њихов напредак у школи и доводи до заостајања или стагнирања. Један број ученика изостаје у току сезонских радова и нередовно похађају наставу. Школе се труде да побољшају сарадњу са родитељима, организују допунску наставу, радионице и по потреби укључују надлежне органе локалне самоуправе.

ОШ „Бора Радић“, у Бавништу има педагошког асистента.

У ОШ „Бора Радић“, Баваниште и ОШ „Предраг Кожић“, Дубовац, се као изборни предмет изучава ромски језик са елементима националне културе.

Из буџета општине се обезбеђују средства за бесплатне ужине за 627 ученика из социјално угрожених породица. За најсиромашније ученике из буџета општине преко Центра за социјални рад Ковин се обезбеђује бесплатан школски прибор, а бесплатне уџбенике, екскурзије, одећу и остало, школе обезбеђују у оквиру својих могућности.

Већина деце ромске националности су укључена у часове допунске и припремне наставе. Унапређење образовања ове деце би се побољшало уз додатну подршку наставницима у виду педагошких асистената у свим школама на територији општине, који би уједно могао да буде спона између наставника и родитеља јер је сарадња и подршка деци од стране родитеља минимална.

Велики број наставника је прошао различите видове обука, али је потребно унапредити комуникацијске вештине (са родитељима, децом...) кроз обуке.

Највећа подршка ромској деци била би у организовању боравка ученика у школи, после наставе у квалитетном провођењу слободног времена и подршку у учењу. Према подацима из школске 2024/2025. године укупан број ученика ромске националности од I до VIII разреда је приказан у табели.

Назив школе	Дечаки	Девојчице
О.Ш. „Ђура Јакшић“ Ковин	10	11
О.Ш. „Јован Јовановић Змај“ Ковин	2	10
О.Ш. „Десанка Максимовић“ Ковин	14	13
О.Ш. „Бора Радић“ Баваниште	54	37
О.Ш. „Паја Маргановић“ Делиблато	16	13
О.Ш. „Сава Максимовић“ Мраморак	12	16
О.Ш. „Миша Стојковић“ Гај	23	16
О.Ш. „Предраг Кожић“ Дубовац	22	16
УКУПНО:	162	157

Запошљавање

По подацима „Националне службе за запошљавање Панчево“ из 2024. године, на тржишту рада Ковин број тражилаца запослења ромске националности је 274, од тога 136 Ромкиња и 138 Рома.

Оцена је да се Роми у великом броју редовно пријављују тржишту рада јер је то услов за остваривање права на социјална давања.

По подацима ромског координатора за општину Ковин број становника ромске популације од 15 до 65 година старости је око 700, и може се претпоставити да је око 80% незапослених, од којих без завршене основне школе и до 40%, са завршеном основном школом преко 40% и мање од 20% са средњом школом.

Основни фактор који доприноси неповољном положају Рома и Ромкиња на тржишту рада и који већину Рома и Ромкиња ограничава на ниско плаћена и привремена занимања је низак ниво образовања и стручне обуке.

Генерално, веома је низак ниво образовања Рома и Ромкиња на територији општине. Већина нема завршену ни основну школу, док је јако мали проценат оних са средњим или факултетским образовањем.

Роми углавном не поседују потребно знање и вештине, као ни мотивисаност да исте стекну за потребе тржишта рада. Додатан проблем представља и то што у општини Ковин не постоји образовна институција за школовање кроз програме за одрасле. Из свега набројног произилазе лоше карактеристике положаја Рома и Ромкиња на тржишту:

- низак ниво образовања (неписменост и писменост) и неквалификација,
- слаба мотивисаност за предузетништво и samozapošljavanje,
- слабо интересовање за мере активне политике запошљавања,
- велики број Рома и Ромкиња ангажован у зони сиве економије и у нерегистрованим делатностима (прикупљање секундарних сировина, половних ствари...).

Локална самоуправа, НЗС, ромска удружења, невладин сектор, образовне и друге институције и организације заинтересоване су за решавање ових проблема.

Становање

У општини не постоје ромска насеља, али постоје делови града и села у којима је већи број ромских породица. Већи део ромске популације, било да станује у селу или граду, живи у крајње лошим стамбеним условима, са нефункционалном и недовољном инфраструктуром, нерегулисаним правним статусом и великом густином становања. Узроци лоших стамбених услова ромског становништва у свим насељеним местима општине Ковин су настали из перспективе свеопштег сиромаштва у којем оно живи. Не ради се само о простом недостатку новца, него о сложенем проблему који обухвата општу ускраћеност, лоше образовање, слабе могућности запошљавања и неадекватан приступ социјалној и здравственој заштити. Општина Ковин броји велики број ромских породица које немају адекватна места за становање тј. куће које су веома старе, преко седамдесет па и сто годна изграђене од набоја и трске. То су домови у којима није омогућено нормално функционисање живота. Од десет насељених места у Општини Ковин најугроженији су домови Рома у Делибату, Гају, Дубовцу, Баваништу и Ковину. Ромске породице у Општини Ковин станују у кућама просечно од тридесет до четрдесет квадрата и то је углавном просторија у којој борава цела породица. Кровови су у лошем стању, столарија је дрвена и трула. Уместо купатила имају пољске тоалете који су веома непогодни по њихово здравствено стање.

Најчешћи проблеми који се односе на већину ромских домаћинстава су:

- нерегулисан имовинско-правни статус стамбених објеката,
- недовољна опремљеност инфраструктуром,
- непостојање минимума стамбених стандарда,
- незадовољавајући ниво санитарно – техничких услова, сиромашно окружење,
- велика удаљеност од основних друштвених садржаја и сервиса и др.

Ови услови негативно утичу на образовање и здравствено стање Рома и Ромкиња. Наиме према подацима Министарства здравља Републике Србије, од 100 Рома само 1 доживи 60 година.

Најчешћи проблеми Рома и Ромкиња везани за становање су легализација и лоши услови, сталне миграције, дискриминација у становању, јефтина сумњива градња, итд.

Мали проценат ромских породица живи у новим или новијим кућама које су направљене од чврстог материјала (цигле, блокови...), док већина станује у старим, трошним кућама којима је

неопходна адаптација. Од ове друге групе, 70% породица поседује куће које су у изразито лошем стању – немају плафон, струју, воду и сл.

Након честих пресељења и повратка из иностранства, Роми имају могућност да јефтино купе овако лоше куће, које при том не превode на своје име како не би изгубили право на разне врсте помоћи. С обзиром да их не одржавају, куће након краћег времена почињу да се обрушавају. Обично су породице многочлане и вишегенерацијске и живе у свега 2 – 3 просторије, без купатила.

С друге стране, породице с бољим материјалним статусом, одржавају своје куће, брину о околини, интегрисане су у друштво.

Проблем је и што се припадници ромске популације често насилно усељавају у старе и напуштене куће и користе их док могу да послуже за становање. После тога, напуштају кућу и селе се у другу коју третирају на исти начин.

Велики проблем представља и чињеница да Роми и Ромкиње често користе легитимно право на промену личних података – име, презиме, адреса становања... па је тешко пратити њихове честе миграције у оквиру општине и шире.

Здравствена и социјална заштита

С обзиром да је највећи и најчешћи проблем Рома и Ромкиња на територији општине Ковин сиромаштво, већина их живи у нехигијенским условима, груписани су у заједнице, па се често у једној кући (с јако малим бројем просторија) налази преко 10 чланова, различитих генерација. Најосетљивије групе су деца и особе старијег животног доба. Њихово здравствено стање је знатно угрожено због нередовног одржавања личне хигијене и лоших услова становања.

Дом здравља Ковин обезбеђује примарну здравствену заштиту на територији општине Ковин, која обухвата град Ковин и насељена места: Баваниште, Делиблато, Мраморак, Гај, Скореновац, Плочица и Дубовац. Основни циљ је заштита и унапређење здравља становништва. У обављању здравствене делатности Дом здравља Ковин промовише здравље и пружа превентивне, дијагностичке, терапијске и рехабилитационе услуге за све категорије становништва из области - опште медицине, педијатрије (здравствена заштита предшколске и школске деце), гинекологије и акушерства, хитне медицинске помоћи, медицине рада, поливалентне патронаже, радиолошке, лабораторијске и друге дијагностике, здравствене неге, физикалне медицине и рехабилитације, стоматологије, фармацеутске делатности, специјалистичко консултативне услуге из области интерне медицине, психијатрије, пнеумофизиологије и офталмологије.

У набројаним насељеним местима постоје здравствене станице и амбуланта које пружају услуге из области-опште медицине, педијатрије, поливалентне патронаже, стоматологије и фармацеутске делатности.

Ромска здравствена медијаторка ради у здравственој станици у Баваништу од 1. јануара 2011. године. Улога здравствене медијаторке је да води евиденцију о здравственом стању житеља неформалних насеља, да ради са њима на подизању свести о неопходности вакцинације деце, као и значају правилне исхране и хигијенских навика. Здравствена медијаторка обезбеђује бољи увид здравствених установа у стање ових насеља, а житељима указује на значај правовременог јављања лекару. Здравствена медијаторка није здравствени радник (лекар, медицинска сестра), она повезује здравствени систем и грађане неформалних насеља.

На територији општине Ковин мали број Рома и Ромкиња, који се налазе на евиденцији НЗС има здравствену књижицу на основу права која полажу незапослена лица.

Један од водећих проблема ромске традиције јесте склапање брачних и ванбрачних заједница између малолетних лица, насиље и асоцијално понашање Рома и Ромкиња. На основу кључних наведених проблема потребно је спровести радионице на којима ће се реализовати активности са родитељима на тему превениције насиља, асоцијалног понашања, просвећивања у смислу ромске традиције.

ЦИЉЕВИ УНАПРЕЂИВАЊА ОБРАЗОВАЊА, ЗАПОШЉАВАЊА, СТАНОВАЊА, ЗДРАВСТВЕНЕ И СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ РОМА И РОМКИЊА У ОПШТИНИ КОВИН:

Дугорочни циљеви:

1. Укључивање Рома и Ромкиња у образовни систем и обезбеђење континуитета у образовању у општини Ковин.

2. Повећање запослености Рома и Ромкиња и повећање конкуретности на тржишту рада у општини Ковин.

3. Унапређење здравственог стања и услова живота Рома и Ромкиња у општини Ковин и помоћ у куповини лекова и плаћању специјлистичких, радиолошко - дијагностичких прегледа (скенер, магнетна резонанца и ултразвучни преглед) социјално угроженим Ромима.

4. Свеобухватна и одржива обнова и унапређење услова живљења припадника ромске националности на територији општине Ковин у складу са стамбеним и хигијенским стандардима.

Специфични циљеви ЛАП-а су:

ОБРАЗОВАЊЕ

1. Потпун обухват деце, ученика ромске националности у образовни систем.

2. Неговање културног идентитета ромске заједнице и интеграција у друштвене заједнице.

ЗАПОШЉАВАЊЕ

1. Унапређење личних вештина у циљу повећања запошљивости.

СТАНОВАЊЕ

1. Унапређење услова становања ромских породица.

ЗДРАВСТВЕНА И СОЦИЈАЛНА ЗАШТИТА

1. Побољшање приступа здравственим и социјалним услугама за Роме и Ромкиње, као и повећање свести о њиховим правима.

ИМПЛЕМЕНТАЦИЈА ЛАП-А РЕСУРСИ - БУЏЕТ

Детаљан годишњи буџет за сваку следећу годину примене Локалног плана биће урађен на основу разрађених годишњих планова за те године.

Средства за реализацију овог Локалног плана обезбеђиваће се из различитих извора: делом из буџета локалне самоуправе, делом из донација буџета, односно помоћу пројеката који ће се развити на основу овог Локалног плана, као и из других доступних извора.

Општина Ковин поседује одређен број стручних кадрова који су својим знањем и стеченим искуством дали значајан допринос у самој изради ЛАП-а, а наравно да ће активно учествовати и у имплементацији истог.

НОСИОЦИ ПОСЛОВА РЕАЛИЗАЦИЈЕ ЛАП-а

За реализацију ЛАП-а је задужени су Локална самоуправа, Радни – мобилни тим и Комисија за решавање положаја Рома у области становања.

Структуре за управљање процесом имплементације Локалног акционог плана за унапређење положаја Рома и Ромкиња на територији општине Ковин представљају следећи органи и тела:

1. Скупштина општине Ковин,

2. Председник општине Ковин,

3. Радни – мобилни тим

4. Комисија за решавање положаја Рома у области становања

Скупштина Општине Ковин, усваја – доноси Локални акциони план за унапређење положаја Рома и Ромкиња на територији општине Ковин обезбеђује буџетска средства за њихову реализацију.

Председник општине Ковин, одређује састав и именује Радну групу за имплементацију ЛАП-а, као тело које сачињавају представници свих сектора и релевантних институција и организација заинтересованих за развој и унапређење образовања, запошљавања, становања, здравствене и социјалне заштите Рома.

Радни - мобилни тим, доноси Пословник о раду, редовно одржава састанке, усваја годишњи план активности, учествује у реализацији локалног акционог плана за унапређење положаја Рома, размењује информације о текућим пословима и иницијативама из делокруга свих институција чији представници су чланови Радног – мобилног тима, као и податке, у складу са прописима о заштити података о личности, организује заједничке посете ромским насељима, радионицама и сличне активности у циљу информисања и обуке ромске популације о правима које је могуће остварити пред различитим институцијама, испитује потребе ромске заједнице, сарађује и координира активности са другим органима у циљу инклузије Рома, указује надлежним органима на случајеве дискриминације Рома у општини Ковин.

Комисија за решавање положаја Рома у области становања, врши избор и доноси коначну листу корисника у складу са потребама и обезбеђеним финансијским средствима за унапређење положаја Рома у области становања.

ПЛАН КОМУНИКАЦИЈЕ СА ЈАВНОШЋУ

Након усвајања Локални акциони план биће објављен на званичном сајту општине Ковин.

АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ОБРАЗОВАЊА РОМА И РОМКИЊА

Циљ	Мера	Активност	Индикатор	Носилац активности	Извор финансирања	Укупна средства по изворима финансирања у динарима		
						2025.	2026.	2027.
1. Потпун обухват деце, ученика ромске националности у образовни систем	1.1. Повећање свести родитеља ромске деце о значају образовања и васпитања, уз континуитет у школовању.	- Организовати информативне састанке са родитељима о значају и обавези образовања и васпитања	- Број одржаних састанака - Број информисаних породица	- Координатор за ромска питања - Вапитачи, наставници и стручни сарадници - Педагошки асистенти - Радни - Мобилни тим	01 Општина			
					08 Донације	50.000,00	50.000,00	50.000,00
	1.2. Повећање броја ромске деце у средњим школама	- Организовати радионице и састанке ради мотивисања ромске деце за похађање припремне наставе за завршне испите и за упис у средњу школу	- Број радионица и састанака	- Педагошки асистент - Стручни сарадници у школама - Ромски координатор - Невладине организације - Радни - Мобилни тим	01 Општина			
					08 Донације	50.000,00	50.000,00	50.000,00
	1.3. Обезбедити материјалну подршку ромским ученицима	- Обезбеђивање уџбеника, школског прибора, ваучера (опрема за физичко: шортс, мајица, тренерка, патике) - Финансирање екскурзије	- Број ромских ученика обухваћени мерама материјалне подршке	- Локална самоуправа - Невладине организације - Црвени крст - Донатори	01 Општина	900.000,00	900.000,00	900.000,00
					08 Донације			

1.4. Описмењавање младих који су застарили за основно образовање (верификација једне основне школе)	- Прикупити податке о заинтересованим Ромима	- Број полазника	- Координатор за ромска питања - Локална самоуправа - Национална служба за запошљавање - Основна школа „Ђура Јакшић“ Панчево - Радни - Мобилни тим	01 Општина	08 Доносије	100.000,00			
				01 Општина	08 Доносије	900.000,00	200.000,00	200.000,00	200.000,00
Укупно за циљ 1									
2.1. Очување ромског културног наслеђа и ромског језика	- Организовати радионице за ромску децу на тему ромске културе и језика - Укључити децу у ромска културно уметничка друштва	- Број одржаних радионица - Број деце укључених у КУД - ове	- Наставници - Координатор за ромска питања - Васпитачи - Невладине организације и КУД-ви	01 Општина	08 Доносије	50.000,00	50.000,00	50.000,00	50.000,00
				01 Општина	08 Доносије				
				01 Општина	08 Доносије				
				01 Општина	08 Доносије				
2.2. Подрушка интервенција ромске деце у све друштвене активности	- Укључити ромску децу у културно уметничка друштва, фолклорне секције, спортске секције, спортске клубове (шах, фудбал и др.).	- Број учесника на програмима	- Педагошки асистенти - Координатор за ромска питања - Васпитачи, наставници и стручни сарадници	01 Општина	08 Доносије	100.000,00	100.000,00	100.000,00	100.000,00
				01 Општина	08 Доносије				
				01 Општина	08 Доносије				
				01 Општина	08 Доносије				

Укупно за циљ 2	01 Општина			
	08 Донације	150.000,00	150.000,00	150.000,00

АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ЗАПОШЉАВАЊА РОМА И РОМКИЊА

Циљ	Мера	Активност	Индикатор	Носилац активности	Извор финансирања	Укупна средства по изворима финансирања у динарима		
						2025.	2026.	2027.
1. Унапређење личних вештина у циљу повећања запошљивости.	1.1 Укључивање у мотивацион-активационе обуке незапослених Рома и Ромкиња.	Организовање Мотивационо-активационе обуке (2 термина)	Број Рома и Ромкиња који су успешно завршили Мотивационо-активациону обуку;	-Радни тим за инклузију -Локална самоуправа - НСЗ	01 Општина	50.000,00	100.000,00	100.000,00
					08 Донације	/	/	/
	1.2 Стицање вештина и знања путем неформалних облика образовања (курсеви, обуке) ради бољег позиционирања на тржишту рада	Анкетирање Рома и Ромкиња о жељеним потребама за курсевима или обукама; Проналажење извођача обуке која је релевантна за тржиште рада и број заинтересованих лица	Број Рома и Ромкиња који су успешно завршили курс/обуку	Организације које се баве неформалним образовањем одраслих	01 Општина			
					08 Донације	30.000,00	85.000,00	85.000,00

Укупно циљ 1.

01 Општина	50.000,00	100.000,00	100.000,00
08 Донације	30.000,00	85.000,00	85.000,00

АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ СТАНОВАЊА РОМА И РОМКИЊА

Циљ	Мера	Активност	Индикатор	Носилац активности	Извор финансирања	Укупна средства по изворима финансирања у динарима		
						2025.	2026.	2027.
1. Унапређење услова становања ромских породица	1.1. Формирање базе података о стамбеним потребама Рома и Ромкиња	- Извршити анкетирање и обрадити упитнике	- Извештај о стамбеним потребама Рома и Ромкиња	- Координатор за ромска питања - Радни - мобилни тим	01 Општина			
					08 Донације	30.000,00	30.000,00	30.000,00
	1.2. Регулисање имовинско-правног статуса стамбених објеката	- Израда пројектно техничке документације потребне за озакоњење објекта	- Број лица којима је извршено озакоњење објеката	- Координатор за ромска питања - Одељење за урбанизам и стамбено комуналне послове - РГЗ - Катастар непокретности - Невладине организације - Радни - Мобилни тим	01 Општина			
					08 Донације	100.000,00	100.000,00	100.000,00

	1.3. Изградња инфраструктурне мреже и кључних прикључака	- израда пројектне документације за изградњу инфраструктурне мреже (водовод, гасовод, струја, канализација) - Изградња инфраструктурне мреже (водовод, гасовод, струја, канализација) - Израда пројектата за прикључке (водовод, гасовод, струја, канализација) - Извођење радова на прикључење објеката на инфраструктурне мреже	- Дужина изграђене инфраструктуре - број лица ромске националности прикључених на инфраструктурну мрежу	- Надлежно одељење Општинске управе - Јавна предузећа - Невладине организације	01 Општина	400.000,00	500.000,00	500.000,00
					08 Донације	600.000,00	600.000,00	600.000,00
	1.4. Куповина кућа које су условне за живот и где су регулисани имовинско-правни односи	- Идентификација и селекција ромских породица које имају највеће потребе за решавање стамбеног питања - Одабир кућа које су условне за живот и где су регулисани имовинско-правни односи - Припрема документације и	- Број ромских породица којима је купљена кућа	- Надлежно одељење Општинске управе - Координатор за ромска питања - Радни – Мобилни тим	01 Општина	2.300.000,00	5.000.000,00	5.000.000,00
					08 Донације			

		закључивање уговора						
	1.5. Адаптација, санација и текуће поправке стамбених јединица ромских породица	- Извођење радови на санацији и текућем одржавању објеката	- Број санираних објеката	- Надлежно одељење Општинске управе - Координатор за ромска питања - Радни – Мобилни тим	01 Општина	2.300.000,00	2.500.000,00	2.500.000,00
					08 Донације	600.000,00	600.000,00	600.000,00
Укупно за циљ 1					01 Општина	5.000.000,00	8.000.000,00	8.000.000,00
					08 Донације	1.330.000,00	1.330.000,00	1.330.000,00

АКЦИОНИ ПЛАН ЗА УНАПРЕЂЕЊЕ ЗДРАВСТВЕНЕ И СОЦИЈАЛНЕ ЗАШТИТЕ РОМА И РОМКИЊА

Циљ	Мера	Активност	Индикатор	Носилац активности	Извор финансирања	Укупна средства по изворима финансирања у динарима		
						2025.	2026.	2027.
1. Побољшање приступа здравственим и социјалним услугама за Роме и Ромкиње, као и повећање свести о њиховим правима	1.1. Едукације о значају здравља, здравственој заштити и очувању здравља у предшколској установи, основној и средњој школи	- Организовати едукативне семинаре - Два пута годишње у вртићима и школама реализовати радионице о здрављу	- Број одрађених семинара и радионица	- Дом здравља - Координатор за ромска питања - Невладине организације - Црвени крст - Радни - Мобилни тим - Здравствени	01 Општина			
					08 Донације	100.000,00	100.000,00	100.000,00

				медијатор				
	1.2. Помоћ за куповину лекова и помоћ у плаћању специјалистички – дијагностичких прегледа (скенер, магнетна резонанца и ултразвучни преглед)	- Идентификациј а социјално угрожених Рома и Ромкиња који имају потребу за помоћ при куповини лекова и специјалистичк их здравствених прегледа	- Број корисника којима су обезбеђени лекови и специјалистички здравствени прегледи	- Локална самоуправа - Дом Здравља - Здравствени медијатор - Центар за социјални рад - Координатор за ромска питања	01 Општина	600.000,00	600.000,00	600.000,00
					08 Донације	600.000,00	600.000,00	600.000,00
Укупно за циљ 1					01 Општина	600.000,00	600.000,00	600.000,00
					08 Донације	700.000,00	700.000,00	700.000,00
УКУПНО ЗА ЛОКАЛНИ АКЦИОНИ ПЛАН ЗА 2025. -2027.					01 Општина	6.550.000,00	9.600.000,00	9.600.000,00
					08 Донације	2.410.000,00	2.465.000,00	2.465.000,00

СКУПШТИНА ОПШТИНЕ КОВИН
Број: 080-1/2025-I од 24. јуна 2025. године

ПРЕДСЕДНИЦА,
Сања Петровић, дипл. дефектоло

Петровић Сања